

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Főutca 133. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

egész évre 4 ft.
fél évre 2
3 hónapra 1

Egyes száma ára 10 kr.

HALASI ÚJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

KIADÓHIVATAL:
Főutca 133. sz.

HIRDELÉSI ÁRA:

Három soros hirdetésre
két héttel egy sor 2 kr.

A hirdető fel. nével. ellátott
hirdetéseknél külön 30 kr.
bélyegző szükséges.

Még egyszer a gazdasági egyesületről.

Vannak idők, midőn lázas törekvesség lepi meg az emberokat, van generáció, mely duzzadozó ereiben elég erőt érez megbirkózni mindennel, a mihen előhaladást lát s kész a legnagyobb fába fejszét vágni; ily idő, ily generáció volt akkor, a mikor 1876-ban a halasi gazdasági egyesület megszűnt.

Igaz, hogy ezen „összesenőnek” mint a mult czikk nyelien írja nevezte, nem valami szerencsés időp esett a földmiveltési minisztertől nyert keresztségre; mert a pártkérők akkor, oly mérvben dultak nálunk, hogy egyik politikai párt terjeszkedési intéztiójának magyarázatban némelyek által ezen gazdasági egyesület felállítása; azonnal történtek lépések ellensúlyozásul egy másik ily egyletnek létrehozására; de ezzel a gyanakvók torhesek maradtak; nem tudom nem most akaró megsejtenni az akkor bémrekedt em-bryó.

Toljes igaza van o lapnak abban, a mint azomunkre lobbantja, hogy minden közügyből pártkérdeést csinálunk. Igaza is lesz mindaddig, míg a különbözően nagyon tiszteltre méltó vezérférfi a politikai pártoknak föl nem birnak emelkedni a mívelt higgadság azon színvonalára, a homán községit, egyházi, egyesületi és társadalmi közügyeink a politikai pártkérdésektől elkülöníthetők. Nagy valószínűség szerint ezen gazdasági egyesület is többek által párt oldalra volt szánva; de, az magát annak át nem engedte s talán éppen ezért fejlődött ki irányában az a közöny.

TÁRZA.

Új adat Halas történetéhez.

Kis-Kun-Halás város történetéből oddig a legrégibb adat az 1451-ik évből való volt. Egy fömmeraradt oklevél szerint ugyanis, mely a budai káptalamban s másfelbaban a halasi levéltárban is megvan, a mondott évben „szerda” tartattott Halason, melyen jelen voltak „capitánok, comites és 12 jurati assessoros” kik itt bizonyos Kálás Halás és Harikál Nagy István közt támadt határpert igazítottak el.

Gyárfás István nagy művelőnk a Jászok történetének sajtó alatt levő legközelebbi köteté új adatot közöl Halas város régi történetéről, melyből kitűnik, hogy városunk maút Halas már 1468-ban fömállott, tehát 43 évvel korábban, mint az eddigi legrégibb történeti adat mutatja.

A nevezott új tudvalóvilág Zeigmond király uralkodásában esik. Zeigmond 1408-ban Boszniában vjelt hadat, annak lázadó király

a melyből gazda közönségünket fölrazni több jóakaratauk törekvése tárgyát képezi.

Nem lehet tagadni, hogy ha volt 1876-ban valami értelme annak, hogy gazdasági egyesületet állítsunk, bizonyos, hogy most midőn a nagyvilággal érintkezésbe léptünk, százszoros értelme van annak, hogy azt fontartsuk.

Igonis fontartsuk, mert nem áll czikk író ur azon laconicus állítása, hogy ezen egyesület egyedüli érdeme az, hogy született és meghalt. Elég legyen o részben csak azon kifutottérsre utalni, melyet az egylet a szegedi kiállításra városunknak szerzett. Erdeminek száma ezzel nem szaporodik ugyan, mert ha a czikk író a meghalást is érdemnek számítja, az egylet még egyáltalában nem szerzte meg magának ezt az érdemet, mivel ha méltóztatik megöngedni, még éni bátorkodik. Demique megvan.

A másik egyesület, melyet indítványozó ur óhajit, még csak a lehetőség sorába tartozik. S kitől állhatna ez az embryó gazdasági egyesület? Bizonyosan nagy részben azokból, kik o meglévőnek tagjai, értem különösen az alapító tagokat. Már ha czikkíró ur, mindouesetre nemes felhívással a módozatokba is belenyulva, tettekre kész, sőt serkenti is harezba a bajnokokat, mint van az, hogy a meglévő köröbten mozdulni sem hajlandó, holott az egyesület egészben újból szervezkedhetik, ifju, tovékony erőket állithat az egyesület élére? Meg lehet győződve a czikkíró ur, hogy a teljesen új ifju erők alkalmazása épen nem fogja bántani azokat, kiket politioai, városi, egyházi ügyeink, társadalmi saj-

nos körülményeink élessége 4 — 5 évan át töltenségre, inkább várakozásra hoztatott. Az azóta folyót pártkérdelemek mélyen belenyultak éfön egyesület életébe; de azért még nem ölték, mert az élete felett gondoskodás eddig megemtettt.

A mi a czikkíró urnak indítványa mellett stóllóztatott nézeteit illeti, a melynyben ezek alapszabályainknak a szakosztályokról szólo fejezetében nem volnának meg, azokat szivesen teljótják vitatis tárgyává részemről előre is kijelentem, hogy azokban több egyezséges eszmét találunk.

Ha politikai meggyőződésünk iránti kímélet, ha közügyeinknek közös iránti tekintet, ha társas életünkben, egymás szakosdtályokról a mívelt modor jön n ilünk alkalmazásába, higye el a czikk író ur, nem kell rombolnunk, hanem építgethetünk a meglévő alapon, nem kell a még élő gazdasági egyesületet megölni csak azért, hogy annak helyébe egy másiknak állítását megkísértsük.

En, bármily tekintélyes gazda legyen is a czikkíró ur, az ő törekvése ellenőro a legmelegobben ajánlom gazdasági társainknak, hogy a gazdasági egyesületet igazgató bizottsága által kibocsátott levekre mind; többben írjanak alá, hogy a nomsokára egybehívandó nagy gyűlésen az újállakulás sikerrel megtörténhessék. A most már szákségesse vált gazdasági egyesület megerdemli mindnyájunk jóakaratait, a melyet ha iránta tanusítunk az egyesület sikerrel fordíthatja a vasut élyejeit s a kormány által is szivesen nyújtandó támogatást saját s köveve a város közönségének hasznára. Tóth János.

Tvartkó ellen. Doboj miholt volt a döntő csata melyben 120 bosnyák főr s maga a király Tvartkó is elfogatott; a főurakat Zeigmond kivégettette, mire Bosnia meghódított nétt.

Exultán Zeigmond győztes seregével Buda felé indult, magával viten a fogoly Tvartkót; szeptember 2-án ós 5-ikén Diakováron s innét a Buna-Tiszaközön át vevén útját, szeptember 20. és 27-ik napjait Halason töltötte. Igazolja ezt o napokon itt kiadott két oklevél.

Ugyanis Szeptember 20-án Zeigmond király egy rendeletet adott itt ki, melyben az egri káptalanak meghagyja, hogy négyzáslál István fia, Kompoit és László philistonsokat (Jászokat) az ezeknek közelbéli adományhozott Szentkomunusmájón, szállás hírtokba törvényesen vezeték be, mítt az egri káptalan sz óv október 24-én teljesített is.

A másik oklevél, melyet szeptember 27-én a király szintén Halason állított ki, ugyanezek egy az egri káptalanhoz írtakott rendeletet tartalmaz, s arról szól, hogy bizonyos

Pál, Domonkos és több más megyeozott kolbászállási (nagykudusi) kunok az általok Dorsi Demotor s örökletéssélt megazertott Hevasújvár megyei káptalál Halasig fős részben s több más káptalál részirtokba írtatassanak be.

E szerint Halas a 16-ik század elején már város volt. S így igaz van Turmászának a ki Halasról írt történeti művében fömállítván a város létezéséről szólo 1451-iki adatot, ezeket mondja: „Mint hogy az akkori — emberektől szókos — időben egy város nevét eddig is helyszeg nem keres idő alatt állítotték, tott be lakosokkal, bizonyos, hogy Halas, és nem más, legalább a 16-ik század elején már város volt.” S mint hogy ugyanez az okokodás áll a most már hirtérítők korábbi íráspontja tá. kétségtelennek tekinthető, hogy városunk eredete legalább is a 14-ik század közepeig viheto vissza.

A budapest-zimónyi vasút története.

— Folytatás. —

Az 1871. ápr. 30. és május 1-én Pestben a megyeházában tartott gyűlés állandó bizottsága Ivánka Zeigmond elnöksége alatt az év június 9-án tartott ülésében megállapította a pest-szabadkai irány érdekében kiadandó emlékirat szövegét, továbbá a képviselőházhoz és a közlekedési miniszteriumhoz terjesztendő emlékiratot.

Az emlékiratban, mely egy kész mérnöki munkálat alapján és engedelmével készült, ki voltak mutatva és részletesen felsorolva mindazon előnyök melyek a pest-szabadkai zimónyi vonalat az országban első helyen mint a legjobbedelmesebbet és legszükségesebbet tüntetik föl. Az emlékirat ott felajánlotta helyben hagyott az illetékes helyre felterjesztetet.

A miniszterhoz intézett kérvényből mint ma is érdekel bíró pontokat kiemöljük a következőket:

A pest-szabadka-ujvidéki pályáirány Pestmegyét, Kiskunságot és Bácsmegyét hosszabban közöpen szelvéni át, oly irányban s oly vidékeken fut keresztül, mely egykor a gőzhajósok korát megelőző időkben a bolgráld-pesti nemzetközi kereskedés dus forgalmu erősségű volt s mely vidékek ama forgalom napjaira mai elhagyatottságukban szomorúan emlékeznék, nem feledvön még el ama befolyást, mely anyagi ugy mint szellemi fejlődésükre ama forgalomból háramlott.

Ei vagyonos, szorgalmas és népos községek, melyek legnagyobb részben romlatlan verű s szivós kitaratásu magyar fajnak és településök, jelenleg sivar elszigeteltségben, a persegő közlekedés, a nyereséges fizet és kereskedés hiánytól életretől távol, reménytelenül busongák, míg a velünk versenyző ama másik irány a Duna folyam birtokában bisten és nyugton fejtetik ki iparát és kereskedelmét s ezzel együtt felvirágzását stb.

Mind a gyűlésezések és feliratozásoknak azonban koros fogantatók volt. A vasut ugye nem rétt oly gyors előhaladás, mint az érdeklettek ohajtották volna. A mellett a lapokban mint az már ilyen körökéknél történni szokott, egymás érte a sok mindenféle hír és jelentés; továbbá a különböző vidékekről jövő felajánlások, ugy hogy a következők 1872. év elején alapos aggodalmak támadtak városunkban a vasutgyűnynek ráánk névo közvoző megoldása fölül.

A vasuti bizottság Gyűlés István elnöklet alatt 1872. jan. 16-án ülést tartott s ebben az elnök előterjeszté, hogy a pest-zimónyi vasut különösen annak Kiskörösből felé felé futó vonala tárgyában a lapokban több rendbeli felajánlás történt, melyeknek következtében ugy látszik, hogy tulajtyban van az a nézet, mely szerint a vonal Kiskörösből felé, városunk kikortolésével a Duna mentében lenne építendő. Nehogy a roánk káros ozél valónitassák szükségosnek látja ugy a központi vasuti bizottságot, mint a város országgyűlési képviselőjét Szilárdy Arnt megkuroeni s voltak az aggodalmakat közölni, az utóbbival főleg azért, hogy a törvényjavaslat előterjesztése alkalmával a vasut halasi irányára figyelemmel legyen s ha szükségesnek találja, hogy kildetésigly is informáljunk az ügyben, szempontok arról értehesen.

A bizottság elfogadta az indítványokat s előterjesztést intézett az ügyben a vasuti központi bizottság elnökéhez valamint a város képviselőjéhez.

A január 20-án tartott vasuti bizottsági ülésben kimondatott hogy a városi hatóság figyelemmelendő, mikép a vasut ugye legelőszelbb a képviselőház elé kerül é így a Haza város részéről tett ajánlatokat szükséges lenne minár kötelező okirat alakjában kijelentni, a mi aztán, mint említettük, a jan. 21-iki közgyűlésen csakugyan meg is történt.

Iskolatgyekek.

A helyholi főiskolában a felvi szigorlatok a hó 5. és 6-án tartatnak meg; a magán vizsgák napja a hó 7-ike.

A községi iskolák vallás vizsgái a hóten 2. és 3-án tartattak igen dicőretea eredménnyel.

A város iskolaszék a mult héten újult tartván, a községi iskolákban a vizsgálatok napjait a következőké állapította meg:

A vizsgák február 5-től 9-ig bezárólag tartatnak meg és pedig a következő köröndoban:

Február 5-én d. o. 8—10 óráig az alsó szárnyiskola, d. u. 2—4 óráig a felső szárnyiskola.

Febr. 6-án d. o. 8—10 óráig központi I. leány oszt., d. u. 2—4 óráig központi II. leány osztály.

Febr. 7. d. o. 8—10 óráig központi III. leány oszt., d. u. 2—4 óráig központi IV. leányosztály.

Febr. 8-án d. o. 8—10 óráig központi I. fiu osztály., d. u. 2—4 óráig központi II. fiu osztály.

Febr. 9-én d. o. 8—10 óráig központi III. fiu osztály, d. u. 2—4 óráig központi IV. fiu osztály.

A vizsgálatokban leendő részvevőkre az iskolaszék tagjai felhivatnak s a mennyiben az elnök akadályosa lenne a vizsgák vezetősekre kiküldötnék a következők:

Az alsó szárnyiskolához Mészöly István. A felső szárnyiskolához Tegzes Ignác és Oláh Mihály.

Az I. leányosztályhoz Dr. Farkas Imre és Bangó János.

A II. leányosztályhoz Bikács János.

A III. leányosztályhoz Tóth János.

A IV. leányosztályhoz Gál Lajos mérnök.

A központi I. fiu osztályhoz Fridrich Alajos.

A központi II. fiu osztályhoz Fűrő Lajos.

A központi III. fiu osztályhoz Kolozvári Kis István.

A központi IV. fiu osztályhoz Vatanányi Sándor iskolaszéki tagok.

A városi iskolaszék az alásról fölemlíjük még a következőket.

Id. Pászti Sándor az iskolaszéki tagségról lemondott. Az ülésen bemutatott a utogyoi közigazgatási bizottság rendelete, mely szerint a 25 krnyi beiratási díjat a tanitók beosztási kötelesek. A tanitók a rendelet értelmében utasitattak, hogy a mennyiben az említett beiratási díjat meg be nem szedték, azt felelősség terhe alátt becsodják és az iskolaszéknek beosztálatassák. A tanitók a eaimon már becsodték 140 ft 75 kr; még azonban hátralékban van a tandíjjal 137 egyn.

Beterjesztetett végül a községi iskola jövő évi költségvetése, mely a következő öszszegyeket tünteti föl: bevételek (iskolahatóból, tandíj és beiratási díjból); 5078 ft 29 kr kiadás: 5208 ft. A fedezetlen hiány öszszesen 130 ft. 29 kr. Az iskolaszék kérvényt fog intézni a közoktatásügyi miniszterhoz, hogy az állampénztárból a hiányt fedozzo.

A HÉT TÖRTÉNETE.

A záldókérdés ugy látszik mégis szakadást fog előidöeni az országgyűlési függetlenségi párt kebelében. A függetlenségi pártkör január 30-án tartott értekezletében ülést ki a vizsely, melynek története és lefolyása a következő: Ugron Gábor képviselő a képviselőház január 28-iki ülésében az ismeretes tapolcasi köröny tárgyalása alkalmával szóba hozta néhai függetlenségi párt képviselő azon magatartását, hogy azok a záldókérdésben a párt határozatával ellenkező eljárást tanusítottak. Így Szöllő György, Szalay Imre, Onody Géza és Simónyi Iván részint több

kormánypárti képviselővel társulva lementek Kecskemétre s ott a mellett igantak, hogy záldó ellenes képviselőt kell választani, dacára annak hogy e kertlet mostani képviselője függetlenségi párti; tehát a nevezett képviselő a záldóellenes elvet előbbirónak nyilvánították a párt sarkalatos kérdéseinel; részint pedig aláírták az Ugron által a képviselőházban beterjesztett záldóellenes határozati javaslatot.

A pártkör említett értekezletén Vidovics György az indítványt tette, hogy a párt fojozza ki rosszaságát Ugron eljárás fölött, ki a párt belügyeit érdeklő kérdéseket az országgyűlés előtt szönyegre hozott. Ez indítvány szavazásra bocsátatván mellette szavazott 28, ellene szintén 28, mire az elnök kijelenté, hogy Vidovics indítványát elvetették.

Ezután Ugron Gábor szözlét s a hozzább indoklás mellott indítványozta, hogy az említett képviselők, a kik a pártgyűlelemlök nem akarják magokat alávetni, társaságuk ki a pártból. Ez indítvány fölött a szavazásnak hasonló eredménye lett: nevezetesen mellette szavazott 23, ellene szintén 23, s e szerint a javaslat sem fogadtatott el. — Erre Horinan Ottó és Polonyi Géza kijelenték, hogy a pártkörből kilépnék. A körbeli értekezlet után mintegy 20 képviselő magán értekezletet tartott s a további tegendők iránti javaslatoktól 7 tagú bizottságot küldött ki.

A képviselőház az egész héten az uszora-törvényjavaslatot tárgyalta. A hét végén fölmérték kértvények közt nevezetesen a budapesti hírlapírók, kik a vasárnapu munkaszünet törvény által leendő megállapítását kívánták. E kérvény megfontolás végett kiadott a kormánynak. A háza jövő esztendőig ördömleges állást nem tart.

Válság Franciaországban. Napoleon herceg kiáltványra végre is kormányválasztást okozott Franciaországban. Említették, hogy Floquet képviselő határozati javaslatot terjesztett elő, hogy mindazon egyének, a kiknek elődai Franciaországban valaha szözlöttek, az országból kiutasitassanak. Hasonló értelem bír némileg egyhébb javaslatot terjesztett elő Fabre képviselő. Minthogy a javaslatot a képviselőház többsége pártolja, Duclero miniszterelnök, ki épen betegesen felelt ez időben, lemondását jelenté be; ráta kívül lemondtak még a had- és tengerészeti miniszterek Billot és Jauréguiberry. A körtársaság elnöke erre Fallières belügyminisztert bizta meg az elnökösgöl. Minthogy a kiutasítandó hercegek legnagyobb részt a hadseregben szözlölnék, fontos a hadügyminiszteri társas botólése; a válság első napjaiban azonban a hadügyminiszterséget nem vállalta el senki. Közéletben Thibaudin tábornokot emlegettek, de az a tisztviselést vállalta. A képviselőház mindamellott jan. 20-és 20-án megkezdte a Floquet-Fabre féle javaslatot tárgyalását s minélköznapon igen ügvedtül ülést tartott, mivel a király- és császárpártiak hevesen ellenzik a javaslatok elfogadását. A helyzetet még bouyulodottabbá tette az, hogy Fallières miniszterelnök a jan. 30-iki ülésben hirtelen rosszul lett, hogy egy eszméletlen állapotban vitték ki a képviselőházból. 31-éről jelentik, hogy Thibaudin tábornok elvállalta a hadügyminiszteri tisztséget. Duclero volt miniszterelnök felgyógyulása után meg fogja támasztani a trónkörpeltök elleni javaslatot. Pélemlítjük még, hogy a berlini francia nagykövét szintén lemondott állásáról s hogy jan. 30-án reggelre Páris kátrvárosában királypárti elveket hirdető falragaszokat találtak. Ollambord gróf trónkövető, ki az utóbbi években Ausztriában lakott, hír szerint Franciaországba utazott.

A kamra február 1-oi ülésén kerölték tárgyalás alá a kiutasítandó záldó javaslatot. Az ülésben már részt vett Thibaudin az új hadügyminiszter is. A beteges Sáró Fallières helyett Davés is a hadügyminiszter elvállalt fel a kormány nevezésnyilalkomból, melyben kijelenté, hogy a kormány a Fabre féle javaslatért elvállalta a felelősséget. A országgyűlési hercegek nyilvan trónkövetőknek és a

közvélemény ellenőrinok vállak magokat, mikor Frohadorfa mentek. A monarchia hasonló fejezésekkel az idegen trónkövetelők irányában a közvéleménynek ép úgy joga, sőt kötelessége magát védelmezni. A javasolt törvény nem lesz proscriptio, hanem előrelátás.

A miniszter nyilatkozatát rendkívül zápos jelenetek követték. A vitának azonban az lett a vége, hogy a Fubre-féle javaslat elfogadott. E javaslat az uralkodó családok hierarchiáját minden polgári hivatali viselésétől elutasítja, minden katonai szolgálatból kizárja a megállapítja azon eseteket, melyekben joga van a katonáknak őket az ország területéről kiutasítani.

H I R E K.

A ref. egyháztanács a múlt szombaton, jan. 27-én ülésre volt egybehívva, mivel azonmúl a tagok nem jöttek meg kellő számmal, csak értekezlet tartatott, melynek határozatai a legközelebbi rendes ülésen fogtak megvitatást. Az ülés tárgyai közül a következőket említjük meg. Az egyházi elnök hűdelenti Némot Buhli Imre presbiter elhínyt: előterjeszté továbbá az egyházkerületnek a zsinat ügyében tett rendelkezéseit a egyházi közt azt, hogy az egyházaknak az új rend szerinti átalakulása az egyházkerületnek felelős. 10-óra összehívott gyűlés után fog megvitatást. Néhai Ambrus Istvánról aszszony még életében 40 ft pfundot adott át az egyház részére. Az adomány köszönettel fogadtatott. Az egyháztanács 10 ft segélyadomány utalványozott a nagykőrösi tanítóképző tápintözete részére; a brassói evang. magyarok, a csurgói gimnázium és Arany János szobra részére szintén adakozni fog az egyháztanács. Megemlítjük még, hogy az egyháztanács elhatározta a temetőnek a vasúti pályaudvar felől eső részeit korlátozni.

Törvény a phylloxera ellen.

A földművelési miniszter törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé azon veszély megállítására, melylyel a phylloxera-rovar a szőlőtelepeket fenyegeti. A törvényjavaslatból reánk halasaira különös fontossággal birnak következők: „Oly borsókai fajokból, virágházakból, és kertlepekekből, a melyekben szőlőtörök is vannak, az előző törvények előadása és kereskedésbe hozatala tilos. Ha pedig azokban a szőlőtörök kártétel; elő növények előadása és kereskedésbe hozatala csak akkor engedtetik meg, ha az írtás óta 3 év tellett a ismételt vizsgálat alkalmával ott phylloxera nem találtak. (4. §.) Ez intézkedés, ha csakugyan törvényvé válnék, súlyos csapás lenne a hazai mintakertre, melyben szintén van szállítandó a melynek ekkör már addig is szépen indult facsemete kivitele a törvény által tönkretételnek. Remélhető azonban, hogy a törvény tárgyalásakor a képviselőkhez kitöltött tesz o részben a homokterületekre nézve, annyival is tisztább, mert már maga a törvény is bizonyos kedvezményekben részesíti a homokterületeket. A javaslat 9. §-a ugyanis, melyre különösen is felhívjuk a helybéli közvélemény figyelmét, így szól: „A szállítandó phylloxera-mentességet biztosító homokterületeken az exportálók hat évi adómentességben részesülnek.”

Szűnészet Halason. Miklós Gyula szüneteltetés hatón ájól megérkeik váro-

sunkba a kedden már újra is tartja, az első előadást. Előadatik az „Egyesek” 3 felvonásos operette, iriak Duri és Ohivot, fordította Rákosi Jenő, zenejét szerzette Adran. — Csallóközben Berzák A. népszínműve „Az igmánúdi kis pap” adatik elő. Holyarak: korszok 1 ft, zárások 80 kr, emeltül zárások (emelvény a karzat alatt) 50 kr, díjköltség 80 kr, gyermekjelgy 80 kr, karzat 20 kr. A társulat 28 tagból áll zenészekkel együtt. s Hatvani Károly rendezés alatt működik. Az elsőbbi rendezés tagok a következők: Poterédlé, H. Csillag Amália, Szöllösy Ilona Hatvani Károly, Kis János, Sziklay Miklós, Szepessy Gusztáv, Mihályovics Pál, Hegyi Béla karnagy stb. Miklós egyelőre 12 előadásra hirdeltet bérletet a mint halljuk eddig a bérletok szép számmal jelentkeztek.

A halasi polgári olvasókör Január 27-én saját helyiségében könyvtára javára bált tartott, melynek főnyos ajándékáról tanuskodik az, hogy a könyvtár javára 24 ft maradt fenn. — Ez alkalommal felléptek: Purza Jozsef 1 ft, Turóczy István 1 ft, Gál Endre 1 ft, Kollner Sámuel 50 kr, Furo Lajos 1 ft, Nemes Sándor 25 kr., Thorina Antal 50 kr., Benedek Benedek 50 kr., és Szekules Sándor (közeli) 50 ft. — A bálba megjelent díszes hálykoszorból a következők soroltattak fel: Vassák Erzsike, Horvácsok Juliska, Józsa Juszika, Garbai Zsófia, Murgacs Etelka, Patkós Erzsike, Vida Erzsike, Budócs Mariaka, Tóth B. Lóri, Babó Bertolka, Nagy Pál Krizi, továbbá Babóné, Pálmai Gál Jajosné, Kosztóné (Vadkert) Szalainé aszszonyokat. A bál jó kedveléssel tartott végzett.

Népesedési megalom. Január hóban Halason meghalt összesen 44. Ezek közt volt finom 21, nőnemű 23, halva született volt 3. Született összesen 60, finom 28, nőnemű 28. Református meghalt a halva születettekkel együtt 19, ezek közt finom volt 10, nőnemű 9; született 28, finom 14, nőnemű 14, a szaporodás 9. R. katolikus meghalt 25, ezek közt finom 11, nőnemű 14; született összesen 28, finom 14, nőnemű 14, a szaporodás 3. Israelita született 1 nő, kegy egy pár, ezek közt 1 fi, 1 nő, a szaporodás 8. Halál-okok: meghalt velosültelet gyengeségben 7, görcekből 4, gyermekszályban 2, tüdőgyulladás 2, tüdőgümikórból 5, bélhurutban 2, hagnymázban 1, vérnyelvény (scarlat) 4, roncósoltoroklóban 2, agykórból 2, mólirákban 2, tüdővészben 1, agyhártyalobban 1, szélhűdésben 1, vészében 1, halva született 8.

A sinék köze ment aludni. Farkas Sándor vadkerti születésű 16 éves kanakgyereken a múlt héten különös eset történt. A gyerek Klein Márton urnát, óv. Kolozsváry Istvánné aszszony bérleténél szolgált Alsó Szálláson. Január 26-án kiment a malackokkal a tanyából a mint hogy kint a síkon nem volt alkalmas hely, a hová lenni fogta magát fölment a vasntöltésre s ott a sinék között tisztán foglalt helyet. Ott ülésben valahogy elnyomta az alom s olyán mélyen eltalált aludni, hogy nem vette észre, mikor a vonat jött. Váltig álmagott a mosdón; a gyerek a sílét sem mozdította ki. Nagy nehézen végre megállították a vonatot, épen midőn már az élvő gyermekig ért, a mikor aztán végre es is fölérteit nagy hehosen. Látrán, hogy tilos dolgot mivel, okozott szaladni ho a tanyra felé, do a vonat személyzete megfogta s rögtön a vonatból behozta a városba hol azonnal a járdabiztonság előállították, mely őt az elkövetett vátségért, mely könnyen előtér kerüthetett volna, két hét fogságra ítélte.

Dr. Hassler József sikeres gyógyításairól ismeret fiatal orvos, a napokban egy villanygépet és egy befűtő kőszálat hozott magával a fővárosból. A villanygépet az idegbetegségeket, a belehűtő kőszálat a tüdő- és gőrgőhajtó gyógyításánál jó alkalmazásba. A kik tehát városunkban ilyen betegségek miatt orvosi segélyre szorulanak, azt eszentül lithon is megtalálhatják.

K Ö Z G A Z D Á S Á G.

Bortermelők szövetekezete.

Kovácsy Zeigmond, postamegyei nagybírókos és megyei közgazdasági előadó a következő felhívást intézi a megyei bortermelőkhöz:

Gróf Keglevich Iátrán ur kezdeményezésére az országos gazdasági egyesület kérésére a magyar bortermelők országos szövetekezeteinek létesítése érdekében mozgatom indult meg, melynek célja hazai bortermelési, készelési, birtos és jó értékesítésével szállóművelésüket előmozdítani, és ezen műveletekből származó jövedelmet a szövetekezeti tagok közt a befizetéseik arányában elosztani, továbbá vidéki szövetés és pinceszöveteket létesíteni.

Nem melláshatam el ezen rendkívül ügyös eszű szövetekezeti támogatására a megyebeli bortermelők figyelmét felhívom, mert a szövetekezeti eszűjából magok legjobban belátják annak nagy hasznát, hogy a bortermelési egyszemes alapokon szervezés, de belsőben is okos értekezés mily nagy eredményre vezet, mint kiválcán bortermelő országunk vagyonszerzésének és gazdasági birtokai jó hírre megalapításának.

Szűréses tehát, hogy megyebeli bortermelőink az eszű kivételével saját jól felosztott érdekekben tömészen támaszkodjanak, hanem támogatás elérhetése eszűjából kivételnek tartom, hogy a bortermelő a létesítendő szövetekezeti tervezett alapszabályait tanulmányozzák és alapos megvitatás tárgyává tegyék, miért is folyó évi február 18-án délután 10 órakor Postamegye székhelyén nagy teremben értekezlet tartok, melyre a megyebeli, valamint a Kőcskei vidéki bortermelőket megvitatott megvitatom és minél nagyobb számban való részvételüket kérem.

Megjegyzem, hogy azon bortermelők, kik már előzetesen a szövetekezethei belépni kívánnak, a belépési eszűndékre vonatkozó nyilatkozatot nálam aláírhatják.

Kelt Budapestén 1883 évi január 8-án.

Kovácsy Zeigmond
közgazdasági előadó.

TERMÉNYEK ÁRA.

Termények ára Halason február 3. — Ózka — 7.50 frlt, rozs 5 ft — kr., árpa 4 ft — kr., zab 2 ft 80 kr., kősz — 4 ft., kr. mind 100 literenként. Kukorica mm. 6.50 ft sorozott 100 liter 4 ft.

Heti jelentés a budapesti gabonaszűrésről.

Budapest február hó 3-án.

Buza	3 hánsági	78—81 k/g	9.05 10.15
—	3 tiszavideki	78—81 k/g	9.90 10.40
—	3 postvidéki	78—81 k/g	9.85 10.35
—	3 felsővidéki	78—81 k/g	9.85 10.35
—	3 békai	78—81 k/g	9.85 10.30
—	6 északmagyarorsági	78—81 k/g	9.45 9.95
Rozs	—	70—72 k/g	7— 7.90
Árpa	6 taktarmány	60—62 k/g	6.80 7—
—	6 ágatni való	62—64 k/g	7.20 7.80
—	6 sörfőzdel	64—66 k/g	7.80 8.20
Zab	—	87—40 k/g	6.20 6.80
Tengeri búzabúga	—	75 k/g	6— 6.10
—	új mosdott	75 k/g	6.00 6—
Kősz	—	—	6 k/g — 6.80
Repce	új mosdott	—	— k/g

Határvidéki árak.

Áru	Ár	Határvidéki	Ár
Buza	100 k	100 k	9.55
—	100 k	100 k	9.55
Tengeri zab	100 k	100 k	6.00
—	100 k	100 k	6.40
Repce	100 k	100 k	18.4, 13.4

Kőszkegyi 4. szűrésű búza (febr. 3. — Magyarországi ár, többi ország közgazdasági előadó árak) — Ózka — 7.50 frlt, rozs 5 ft — kr., árpa 4 ft — kr., zab 2 ft 80 kr., kősz — 4 ft., kr. mind 100 literenként. Kukorica mm. 6.50 ft sorozott 100 liter 4 ft.

Vasúti menetrend.

Halasról indul

Budapestre:

Személyvonat	—	—	délelőtt	11 óra 50 perc.
Vegyevonlat	—	—	éjjel	12 óra 20 perc.

Szabadkára:

Személyvonat	—	—	délután	2 óra 57 perc.
Vegyevonlat	—	—	éjjel	3 óra 18 perc.

Halásra érkezik

Budapestről:

Személyvonat	—	—	délután	2 óra 50 perc.
Vegyevonlat	—	—	éjjel	3 óra —

Szabadkáról:

Személyvonat	—	—	délelőtt	11 óra 43 perc.
Vegyevonlat	—	—	éjjel	12 óra —

Körszolg.

felelős szerkesztő és kiadó-talajdonos.

NYILT-TÉR.*)

A városi képviselői közgyűlés I. II. és IV-ik szakszékelye jan. 28-iki ülésében tárgyalván a reform. temető körpályájel ügyét, az alkalommal különféle megjegyzések létek az egyház nevében általam beadott felelkezés ezen kitételére: "A városi levéltárnak még el nem tört aktáj." Erre vonatkozólag én a következő felvilágosítást nyújtottam. — Midőn a városi

*) Az a rovat alatt közölttekét a szerkesztőség nem vállal felelőséget.

levéltárban a tagozás alkalmával tartott bírói közgyűlések jegyzőkönyveit meg akartam tekinteni, a városi levéltárnak előzől hivatalosan kijelentette, hogy ezen jegyzőkönyvek a városi levéltárban nincsenek. Csak mint magán véleményem tette hozzá, hogy ez iratok talán a városi levéltárban nincsenek.

Hogy miért nem kerestem aztán az iratokat a városi levéltárban, erre nézve utalok a 202. 1405.

1878. számú iratoknál levő tárgyalási jegyzőkönyve. A kit értekel őt a magyarságot megállapítja.

A velt es. kir. közgyűlési irattárnak mintén a városi levéltárban kellősen lenni. En ez irattárban pár évtől kezdett kerestem bizonyos okmányt a akkor meg tudtam, hogy a velt es. kir. közgyűlési irattára fele részben nem adóztó át a városi levéltárnak.

Látai való tehát, hogy az előzőleg ismertetettek alapján beajánltam akkor, midőn a rovatban levő kifejezés használtam, a melyet minden kereskedés és megbotránkozás dacára is, megfellel fogadtattik, teljesen jogocultnak és indokoltak lennek.

Gyentese Antal
úgyvéd.

H I R D E T É S E K.

Épületfakereskedés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli közönséget, hogy üzletemet Szabadkáról Halásra tettem át, s itt a vasut-utczában levő Kereszturi (jelenleg Garbai Sándor) féltelken fakereskedést nyitottam.

Kapható nálam gőzfűrészes által készített mindenféle épületfa, épülethez való kész fanemű, mindenféle asztalos munkához való **deszka és fa, zsindely, lécz, bognárfa** és minden o szakmába vágó árucikk.

Azonkívül felvállalom az épületekhez való fa és ácsmunka elkészíttetését.

Felkérem a t. közönséget, hogy nagyobb épületekhez való ozikkokra a megrendeléseket mennél előbb sziveskedjék eszközölni.

Üzletemet ajánlom a t. közönség szives pártfogásába.

Tisztelettel

Rosenzweig Hermann.

2018. h. sz.
1882.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a halasi Tekintetes kir. járásbíróóság 1850. 1851. számú végzése által Lőv Ernő kocskomóti lakos végrehajtó javára, Figura Imre halasi lakos ellen 798 frt 20 kr. tőke, ennek 1882. év Február hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és oddlg összesen 70 frt 80 kr. porköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal foglalt és 1850 frt — kr-ra becsült szarvas marhákból állingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1953/1882. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Halas város közházánál leendő eszközlésőre 1888-ik év Február hó 18-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezenél oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1882. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Kelt Halason 1888-ik évi Január ha 29-ik napján.

Barina János
kir. bírósági végrehajtó.

Vasúti Szállító-levél

kapható

a könyvnyomdában.

Egy példány ára 1 kr.

Halo. 1882. Nyomatott Práger Porcsendő.

A helybeli nagyvendéglőben havi kosztosok jutányos árak mellett étvállaltatnak. Ugyanott elő lehet fizetni étkezésre házhöz hordtatás mellett is. — A vendéglőben minden nap **friss tormás virall** kapható. — Pontos és jó kiszolgálásról közösködem.

Patkós Benó
nagyvendéglő.

ÉLESZTÓT

naponként friss készítményben küld megrendelésre minden vasúti és postadallomásra és pedig első rendű és a legnagyobb keleztő hatásal hiro

sütő-Élesztőt

kiloját 25 kr-ért (franco-csomagolás) a szegedi első kenyérsütő élesztő-gyár

Szegeden.

1-60. minőségű kenyérsütő-élesztőért kereséség válalattik. 10-2